

POPULAȚIE

SURSA DATELOR

Surse statistice:

- Recensămintele populației; Recensământul din octombrie 2011 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind Recensământul Populației și al Locuințelor;
- Statistici din evidența curentă a populației, pentru datele referitoare la numărul și structura demografică a populației;
- Înregistrări din evidența stării civile:
Buletine statistice demografice completate de oficiile de stare civilă cu date referitoare la nașteri, decese, căsătorii, divorțuri și înregistrări primite de la judecătorii și notariate pentru divorțuri;
- Model econometric bazat pe tehnici de estimare pe domenii mici, pentru determinarea numărului de emigranți (persoane din România care și-au schimbat reședința obișnuită în alte țări);
- Serii anuale de fluxuri de migrație (imigranți și emigranți) transmise de oficiile naționale de statistică din Italia și Spania începând cu datele pentru anul 2002;
- Statistici „în oglindă” privind migrația internațională din baza de date a EUROSTAT ca valori de referință

PRECIZĂRI METODOLOGICE

În statisticile oficiale, populația este calculată după două dimensiuni:

– populația rezidentă, conform criteriului reședinței obișnuite pe teritoriul României pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, indiferent de cetățenie, comparabilă cu rezultatele Recensământului Populației și al Locuințelor din octombrie 2011 și cu celelalte state membre ale Uniunii Europene;

– populația după domiciliu, conform criteriului de domiciliu pe teritoriul României numai pentru persoanele cu cetățenie română.

Populația rezidentă reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pe teritoriul județului. Populația rezidentă la o anumită dată a fost determinată conform metodologiei și reglementărilor internaționale în domeniu.

Reședința obișnuită reprezintă locul în care o persoană își petrece în mod obișnuit perioada zilnică de odihnă, fără a ține seama de absențele temporare pentru recreere, vacanțe, vizite la prieteni și rude, afaceri, tratamente medicale sau pelerinaje religioase. Se consideră că își au reședința obișnuită într-o zonă geografică specifică doar persoanele care au locuit la reședința obișnuită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de momentul de referință. Reședința obișnuită poate să fie aceeași cu domiciliul sau poate să difere, în cazul persoanelor care aleg să-și stabilească reședința obișnuită în altă localitate decât cea de domiciliu din țară sau străinătate.

Populația pentru anii intercenzitari s-a determinat pe baza datelor de la recensăminte și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie, în felul următor:

(benchmark) pentru evaluarea calității rezultatelor obținute prin aplicarea modelului econometric;

- Statisticile privind migrația internațională sunt estimate în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr.311/1976 al Consiliului privind elaborarea de statistici cu privire la lucrătorii străini;
- Statisticile privind populația rezidentă sunt estimate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene.

Surse administrative:

- Baza de date a Ministerului Afacerilor Interne, privind evidența persoanelor, pentru populația după domiciliu, migrația internă (cu schimbarea domiciliului și stabilirea reședinței) și internațională (definitivă) determinată de schimbarea domiciliului.

a) pentru perioadele 1960-1965 și 1966-1976 pe baza rezultatelor recensămintelor din anii 1956 și 1966 și a datelor asupra sporului natural și migrației din anii respectivi;

b) pentru perioada 1977-1991 pe baza rezultatelor recensământului din anul 1977 și a datelor asupra sporului natural și migrației interne și internaționale cu schimbarea domiciliului din anii respectivi; începând cu anul 1979 s-a inclus și migrația internă cu schimbarea de reședință;

c) pentru perioada 1992-2001 pe baza rezultatelor recensământului din anul 1992 și a datelor asupra sporului natural și migrației interne și internaționale din anii respectivi; datele includ fenomenul migratoriu care este subevaluat, singurele date disponibile fiind cele din sursele administrative;

d) pentru perioada dintre ultimele două recensăminte, respectiv 2002-2011, datele se referă la populația rezidentă care a fost reestimată în condiții de comparabilitate cu rezultatele finale ale Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2011;

e) populația rezidentă la 1 ianuarie 2012 s-a calculat plecând de la populația cu reședința obișnuită în județ la momentul critic al Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011 (20 octombrie 2011), la care s-au adăugat următoarele elemente:

– sporul natural al populației din perioada 20 octombrie - 31 decembrie 2011 (numărul născuților-vii minus numărul decedaților);

– soldul mișcării migratorii internaționale din perioada 20 octombrie - 31 decembrie 2011,

determinat ca diferență între numărul imigranților (cetățeni români, străini sau fără cetățenie care și-au stabilit reședința obișnuită în județ) și numărul emigranților (cetățeni români care și-au stabilit reședința obișnuită în străinătate);

- soldul mișcării migrației interne cu schimbarea domiciliului din perioada 20 octombrie – 31 decembrie 2011, determinat ca diferență între numărul persoanelor care au sosit într-un județ și numărul persoanelor plecate din județ;
 - soldul mișcării migrației interne cu stabilirea reședinței la 1 ianuarie 2012, determinat ca diferență între numărul persoanelor care aveau reședința în județ și domiciliul în alt județ la 1 ianuarie și persoanele care aveau domiciliul în județ și reședința în alt județ la aceeași dată. Au fost luate în calcul doar persoanele care aveau declarat schimbarea reședinței pentru 1 an.
- f) după 1 ianuarie 2012, populația rezidentă la 1 ianuarie a fost estimată în conformitate cu criteriul reședinței obișnuite utilizând metoda componentelor:
- sporul natural al populației din fiecare an;
 - soldul mișcării migrației internaționale din fiecare an.
 - soldul mișcării migrației interne cu schimbarea domiciliului din fiecare an;
 - soldul mișcării migrației interne cu schimbarea reședinței pentru 12 luni, adică persoane care la data de 1 ianuarie aveau reședința obișnuită în alt județ decât cel de domiciliu.

Populația rezidentă la 1 iulie s-a determinat ca medie aritmetică simplă dintre valorile populației rezidente la 1 ianuarie a doi ani consecutivi.

Datele privind populația rezidentă sunt disponibile în profil teritorial până la nivel de județ.

Urmare a definitivării datelor privind populația rezidentă la 1 ianuarie 2021, prezenta ediție a Anuarului statistic cuprinde și date corespunzătoare populației rezidente la 1 iulie 2020, în varianta definitivă.

Ca urmare a politicii de revizuire a datelor, populația rezidentă la 1 ianuarie 2020 a fost revizuită cu datele privind nașterile și decesele înregistrate tardiv. Prezenta ediție a Anuarului statistic cuprinde și date corespunzătoare populației rezidente la 1 iulie 2019, în varianta revizuită.

Populația rezidentă la 1 iulie 2021 și ratele aferente anului 2021 sunt provizorii.

Populația după domiciliu reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul județului, delimitat după criteriile administrativ-teritoriale.

Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în cartea de identitate (CI, BI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului. În stabilirea valorii acestui indicator nu se ține cont de reședința obișnuită, de perioada și/sau motivul absenței de la domiciliu.

Populația după domiciliu la 1 iulie 2014 a fost estimată prin metoda componentelor, respectiv pornind de la baza de date a Ministerului Afacerilor Interne privind evidența persoanelor și ajustată cu numărul deceselor și al nașterilor din perioada corespunzătoare.

După 1 iulie 2014, populația după domiciliu a fost estimată semestrial, în conformitate cu criteriul domiciliului, utilizând metoda componentelor:

- sporul natural al populației din fiecare semestru;
- soldul mișcării migrației internaționale cu schimbarea domiciliului din fiecare semestru;
- soldul mișcării migrației interne cu schimbarea domiciliului din fiecare semestru.

Datele privind populația după domiciliu sunt disponibile în profil teritorial până la nivel de județ și de localități.

Indicatorul este relevant în dimensionarea populației la nivel de localitate, acesta fiind singurul indicator de populație disponibil la acest nivel de dezagregare în profil teritorial.

Populația după domiciliu la 1 iulie 2022 este provizorie.

Mișcarea migrației internaționale s-a determinat:

- pentru perioada anterioară anului 2002: numai pe baza datelor provenite din surse administrative referitoare la migrația internațională (definitivă) determinată de schimbarea domiciliului;
- pentru anul 2002 și perioada ulterioară: pe baza datelor provenite din surse administrative referitoare la migrația internațională (definitivă) determinată de schimbarea domiciliului, modelului economic bazat pe tehnici de estimare pe domenii mici pentru determinarea numărului de emigranți (persoane din România care și-au schimbat reședința obișnuită în alte țări), seriilor de fluxuri de migrație (imigranți și emigranți) transmise de oficiile naționale de statistică din Italia și Spania pentru perioada 2002-2020, statisticilor disponibile la Eurostat, conform datelor furnizate pentru România de alte țări, referitor la fenomenul migrației (statistici „în oglindă”).

Migrația internațională reprezintă schimbarea reședinței obișnuite în altă țară și respectiv, din altă țară în România.

Emigrație înseamnă acțiunea prin care o persoană care a avut anterior reședința obișnuită pe teritoriul României încetează să mai aibă reședința obișnuită pe teritoriul acesteia pentru o perioadă care este sau se așteaptă să fie de cel puțin 12 luni.

Imigrație înseamnă acțiunea prin care o persoană își stabilește reședința obișnuită pe teritoriul României pentru o perioadă care este sau se așteaptă să fie de cel puțin 12 luni, după ce, în prealabil, a avut reședința obișnuită într-o altă țară.

Migrația internațională se poate clasifica în funcție de modalitatea de ședere pe teritoriul altui stat (domiciliu sau reședință), în următoarele categorii:

- Migrație internațională definitivă determinată de schimbarea domiciliului se referă la persoane care și-au schimbat domiciliul permanent din și în România;
- Migrație internațională temporară de lungă durată determinată de schimbarea reședinței obișnuite se referă la persoane care și-au schimbat reședința obișnuită din și în România pentru o perioadă de cel puțin 12 luni.

Fluxul de emigranți reprezintă numărul emigranților care au avut anterior reședința obișnuită pe teritoriul României și și-au stabilit reședința obișnuită în altă țară pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, în anul de referință.

Fluxul de imigranți reprezintă numărul imigranților (cetățeni români, străini sau fără cetățenie) care, anterior, au avut reședința obișnuită în altă țară și și-au stabilit reședința obișnuită pe teritoriul României pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, în anul de referință.

Soldul migrației internaționale reprezintă diferența dintre fluxul de imigranți și fluxul de emigranți, în perioada de referință.

Vârsta este exprimată în ani împliniți (de exemplu, o persoană care are vârsta de 24 ani și 11 luni la 1 iulie, este cuprinsă la vârsta de 24 ani).

Sfera de cuprindere a fenomenelor demografice:

— pentru perioada 1960-2011, numărul născuților-vii și al deceselor include toate persoanele născute și respectiv, decedate într-un an calendaristic, indiferent unde a avut loc acest fenomen demografic (în România sau în străinătate);

— începând cu anul 2012 sunt incluși numai născuții-vii ai căror mame aveau, la data nașterii copilului, reședința obișnuită în România și a căror naștere a fost înregistrată la oficiile de stare civilă din România, respectiv decesele persoanelor cu reședința obișnuită în România al căror decedat a fost înregistrat la oficiile de stare civilă din România;

— pentru perioada 1960-2014, numărul născuților-morți include născuții-morți ai căror mame aveau, la momentul nașterii copilului, domiciliul în România;

— începând cu anul 2015 sunt incluși numai născuții-morți ai căror mame aveau, la data nașterii copilului, reședința obișnuită în România.

Definițiile evenimentelor demografice sunt în concordanță cu principiile și recomandările Comisiei de Statistică a Organizației Națiunilor Unite astfel:

- **născut-viu** este produsul concepției, expulzat sau extras complet din corpul mamei, independent de durata sarcinii și care, după această separare, prezintă un semn de viață (respirație, activitate cardiacă, pulsații ale cordonului ombilical sau contracții musculare dependente de voință);
- **născut-mort** este produsul concepției, expulzat sau extras complet din corpul mamei după o durată a sarcinii de cel puțin 28 săptămâni și care, după această separare, nu prezintă nici un semn de viață;
- **decedată** este persoana căreia i-au încetat definitiv funcțiile vitale după trecerea unui timp oarecare de la naștere;
- **căsătoria** reprezintă uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, încheiată în condițiile legii;
- **divorțul** reprezintă desfacerea unei căsătorii încheiate legal, printr-o hotărâre definitivă a instanței judecătorești, a ofițerului de stare civilă sau a unui notar public. Datele se referă la cererile de divorț pentru care desfacerea căsătoriei a fost admisă.

Ratele fenomenelor demografice (nașteri și decese) s-au calculat cu populația după domiciliu la 1 iulie a fiecărui an, până în anul 2011. Începând cu anul 2012, ratele fenomenelor demografice (nașteri și decese) sunt calculate folosind populația rezidentă la 1 iulie a fiecărui an.

Ratele fenomenelor demografice (căsătorii și divorțuri) se calculează cu populația după domiciliu la 1 iulie a fiecărui an.

Ratele migrației interne determinate de schimbarea domiciliului se calculează cu populația după domiciliu la 1 iulie a fiecărui an.

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință.

Rata de natalitate reprezintă numărul de născuți-vii dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din

anul respectiv și se exprimă în număr de născuți-vii la 1000 locuitori.

Rata generală de fertilitate reprezintă numărul născuților-vii dintr-un an raportat la populația feminină de 15-49 ani, la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în numărul de născuți-vii la 1000 femei de vârstă fertilă (15-49 ani).

Rata de mortalitate reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de decese la 1000 locuitori.

Speranța de viață la naștere (durata medie a vieții) reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou-născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință a tabelii de mortalitate.

Rata mortalității infantile reprezintă numărul de decese în vârstă de sub 1 an dintr-un an raportat la numărul de născuți-vii din același an și se exprimă în numărul de decese în vârstă sub 1 an la 1000 născuți-vii din același an.

Rata de mortalitate reprezintă numărul anual de născuți-morți dintr-un an, raportat la numărul de născuți-vii și morți din același an și se exprimă în numărul de născuți-morți la 1000 născuți-vii și morți din anul respectiv.

Rata de nupțialitate reprezintă numărul căsătoriilor dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de căsătorii la 1000 locuitori.

Rata de divorțialitate reprezintă numărul divorțurilor dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de divorțuri la 1000 locuitori.

Vârsta medie a unei populații s-a determinat ca medie aritmetică a mijloacelor intervalelor, ponderată cu numărul persoanelor de vârstă respectivă, după formula:

$$\bar{x} = \frac{\sum (x + 0,5) \times P_x}{\sum P_x}$$

în care:

x = vârsta medie în ani împliniți

x = vârsta în ani împliniți

P_x = populația în vârstă de x ani

0,5 = constantă (jumătate de an, considerată drept echivalent mediu al variației abaterilor față de data exactă a împlinirii unei vârste oarecare).

Repartizarea evenimentelor demografice în profil teritorial (pe județe) s-a făcut după următoarele criterii:

— pentru născuți-vii, până în anul 2011 după domiciliul mamei; începând cu anul 2012 după reședința obișnuită a mamei;

— pentru decese, până în anul 2011 după domiciliul persoanei decedate; începând cu anul 2012 după reședința obișnuită a persoanei decedate;

— pentru născuți-morți, până în anul 2014 după domiciliul mamei; începând cu anul 2015 după reședința obișnuită a mamei;

— pentru căsătorii, după locul înregistrării căsătoriei, respectiv domiciliul unuia dintre cei doi soți;

— pentru divorțuri, după ultimul domiciliu comun al soților.

Ratele fenomenelor demografice (nașteri și decese) în profil teritorial (pe județe) au fost calculate cu populația rezidentă la 1 iulie 2021 și sunt provizorii. Ratele fenomenelor demografice (căsătorii și divorțuri) în profil

teritorial (pe județe) au fost calculate cu populația după domiciliu la 1 iulie 2021 și sunt provizorii.

Migrația internă reprezintă schimbările de domiciliu în interiorul granițelor țării.

Schimbarea domiciliului s-a înregistrat în cazul persoanelor pentru care organele de poliție au înscris noul domiciliu în cartea de identitate și în fișa de evidență a persoanei. Nu sunt incluse schimbările de domiciliu în interiorul aceleiași localități și nici dintr-un sat în altul, în cadrul aceleiași comune.

CARACTERUL DATELOR

Datele provizorii privind populația după domiciliu/reședința obișnuită sunt acele date care nu cuprind toate evenimentele demografice produse în perioada de referință din cauza indisponibilității informațiilor corespunzătoare fenomenelor demografice înregistrate tardiv pe teritoriul României, precum și a estimațiilor finale privind migrația internațională.

Datele definitive privind populația după domiciliu/reședința obișnuită includ și datele definitive referitoare la nașteri și decese.

Datele revizuite privind populația după domiciliu/reședința obișnuită includ și datele revizuite referitoare la nașteri și decese.

Datele semi-definitive privind fenomenele demografice (nașteri și decese) înregistrate la oficiile de stare civilă, aferente lunilor din anul N reprezintă datele absolute provizorii aferente fenomenelor demografice (nașterilor și deceselor) înregistrate la oficiile de stare civilă, înregistrate în anul N, din care s-au exclus fenomenele (nașterile și decesele)

înregistrate tardiv la oficiile de stare civilă, în anul N, dar care s-au petrecut în anul N-1 și s-au adăugat fenomenele demografice (nașterile și decesele) înregistrate tardiv la oficiile de stare civilă în România pe parcursul primei luni a anului N+1, dar care s-au petrecut pe parcursul anului N.

Datele definitive privind fenomenele demografice (nașteri și decese) înregistrate la oficiile de stare civilă, aferente lunilor din anul N reprezintă datele absolute semi-definitive aferente fenomenelor demografice (nașterilor și deceselor) înregistrate la oficiile de stare civilă în anul N, redistribuite pe luni după data producerii, la care se adaugă fenomenele înregistrate tardiv în primele 9 luni ale anului N+1, dar care s-au produs în anul N.

Datele definitive privind fenomenele demografice (căsătorii și divorțuri) produse în anul N reprezintă totalul fenomenelor demografice (căsătoriilor și divorțurilor) înregistrate în anul de referință N și repartizate pe luni după data producerii evenimentelor demografice.

Datele revizuite privind fenomenele demografice (nașteri și decese) aferente lunilor din anul N reprezintă datele absolute definitive aferente fenomenelor demografice (nașterilor și deceselor) înregistrate în anul N, la care s-au adăugat fenomenele demografice (nașterile și decesele) înregistrate tardiv în anii N+1, N+2 și primele 4 luni din anul N+3, dar care s-au petrecut în anul N.

Ratele care au caracter de date provizorii sunt ratele calculate prin raportarea a doi indicatori statistici, dintre care cel puțin unul are caracter provizoriu (urmează a fi recalculat ulterior publicării).